

Huszonöt éves a Telefon-lelkigondozás

Kevesen hitték 1981-ben, a pártállami diktatúra még „puhának” sem nevezhető időszakában, amikor a telefon a hatalom által szinte kizárólagosan kisajátított közlési eszköz volt (Albánia után Magyarországon volt a legkevesebb egyéni előfizető egész Európában) – hogy nálunk egyházi célra egyáltalán telefonvonalhoz lehetne jutni. „Még világnézeti nyomást fognak gyakorolni” – hallották a jóskok jó előre az Állami Egyházügyi Hivatal várható indoklását, miért is nem engedélyezik majd a Telefon-lelkigondozás elindítását.

Aztán még jobban beborult. Bár 1981 szeptemberében elhangzott Debrecenben, az Országos Diakóniai Konferencián e sorok írójától, hogy el kellene egyházunkban indítani az öngyilkosok, depressziósok, szenvedélybetegek mentésére a Telefon-lelkigondozást, mint lelki elsősegély szolgálatot - nemsokára következett azonban Lengyelországban a Szolidaritást megtörni kívánó szükségállapot kihirdetése. Ez az összes lakossági telefonvonal azonnali kikapcsolásával járt egy „baráti országban” – vagyis nem voltak túl jók az előjelek. Ilyen körülmények közt kértük mi dr. Tóth Károly dunamelléki püspököt személyes kihallgatáson (dr. Gyökössy Endre, Farkas József, Cseri Kálmán, Molnár Miklós, Szarka Miklós és jómagam), hogy szeretnénk telefonon is szolgálni azoknak, akiknek szükségük van arra. Elszántságunkat előljárónk meglepődve konstataálta, majd jóindulatúan támogatta. Neki akkoriban olyan nemzetközi súlya volt, hogy kérésére nem mondhatott nemet a hivatal.

De nekünk nem volt semmilyen képzettségünk ebben a telefon-lelkigondozói „szakmában”. Elutaztam tehát az NSZK-ba és Angliába, ahol évtizedes múltja volt már ennek a szolgálatnak, és részletesen tanulmányoztam az egyes állomások működését. Elhoztam a képzési anyagaikat, amiket magyarra fordítva hazai viszonyokra alkalmaztunk, és közel egyéves konkrét képzés után 1984. szeptember 1-én megszólalt az első telefon-csengés egy budapesti egyházközség raktárhelyiségében. Tizenötön voltunk képzést kapott ügyelők, akik a kezdetben heti egy, majd kettő, végül pedig mindennapos ügyeleti szolgálatot du. 5-9-ig elláttuk. Adott Isten egy református presbitert a telefonközpontban is, aki gondoskodott egy jól megjegyezhető, szép szimmetrikus telefonszámról is (akkor még hatjegyűek voltak a telefonszámok), amit közzétettünk a Reformátusok Lapjában, de máshol is, ahol tudtuk. Így indult a szolgálatunk. Minden ügyelő ingyenesen vállalta a szolgálatot, és ma is mindenki így végzi.

Aztán teltek az évek, és nőtt a hívások száma – kis ingadozással évi ezer beszélgetés körül állapotodott meg - és tart ma is. Kérésünkre időközben hozzájutottunk egy fővárosi egyszobás lakáshoz, ahol a konyhából leválasztottunk egy beszélgető-fülkét, a szoba pedig a havonkénti képzések, szupervíziók helyszíne lett. Telefonszámunk ma már a budapesti 201-0011 számon hívható minden du. 17-21 óráig emberi, családi, lelkiismereti és hitbeli kérdések megbeszélésére. Az ügyelők az évtizedek alatt cserélődtek, de a létszámunk ma is folyamatosan tíz és tizenöt között van. Beosztott lelkészünk is lett, dr. Révész Jánosné, aki félállásban nagy hűséggel végzi a TLG adminisztrációs és szervezési munkáit.

Hívásaink legnagyobb részben emberi kapcsolati zavarral függenek össze: házaspárok egymás közti gondjai, szülők és gyermekek, főnök és beosztott feszültségei, vagy éppen a magányosság és társtalanság a leggyakoribb hívási indok. Aztán nagyon sok hívás kapcsolatos gyásszal, veszteséggel, alkoholizmussal vagy depresszióval, öngyilkosság-készítéssel. Nem ritkák a hitbeli kérdést feltevők sem, mostanában azonban sajnos drámaian növekszik az egzisztenciális bizonytalanságba kerülők száma. Megszűntetik a gondozói központokat, alig van pénz szociális ellátásra, így a gyenge, beteg emberek közül sokan utcára kerülnek, és – joggal - kétségbe esnek. Mint utolsó mentsvárhoz fordulnak hozzánk, hátha segíteni tudunk. Ha a megnyugtatójuk sikerül, és valaki egy kicsit is higgadtan tudja nézni sorsa rosszabbodását, már az is nagy jónak számít. Ez után ugyanis inkább össze tudja már szedni magát az ember, és eredményesebben tud megküzdni magáért, az életéért. Aki arra

nyitott, annak próbálunk segíteni, hogy megtalálja az otthonához legközelebbi gyülekezetet és lelkipásztorát. Sokszor megesik, hogy valaki csak meghallgatást kér, vagy egy-egy biztató, útbaigazító ígét, de néha még arra is van mód, hogy imádsággal zárjunk le egy beszélgetést.

Évente egyszer tanuló-pihenő hétvégét tartunk az ügyelők számára az ország valamely erre alkalmas helyén, ami mindig a lelki töltekezést és pihenést is szolgálja. Nagy szükség van erre ebben a nehéz és felelős lelki szolgálatban. És jó visszagondolnunk arra, hogy a Telefon-lelkigondozás az elmúlt negyedszázad alatt közel huszonötezer hívást tudott már fogadni.

Dr. P. Tóth Béla
TLG-vezető